

“Wat we doen, doen we duurzaam.”

Strategisch Kader Duurzaamheid 2050

Een waardengericht Waterschap Limburg

Algemeen Bestuur Waterschap Limburg

30 september 2026

waterschap limburg

Voorwoord

Als **Waterschap Limburg** (WL) staan wij voor schoon, gezond, voldoende en veilig water. Dat is ons fundament. Elke dag werken wij aan waterveiligheid, waterkwaliteit en voldoende water – en zo creëren we maatschappelijke waarde voor Limburg.

De uitdagingen van vandaag vragen echter meer van ons. Klimaatverandering, schaarste en ruimtelijke druk maken dat we kritisch kijken naar de impact van ons handelen. Met dit **Strategisch Kader Duurzaamheid** kiezen we er daarom bewust voor om mee te bewegen in deze verandering en vroegtijdig in te spelen op deze opgave. We kijken niet langer alleen naar kosten, maar naar de totale waarde van wat we doen – voor de samenleving, het milieu en de lange termijn.

Dit transitiekader is ons **kompas**. Het stelt de bestuurlijke kaders voor deze duurzame transformatieopgave en geeft wettelijke doelen maar ook ambitieuze doelen om aan te jagen en om de komende jaren te groeien naar een waardengericht WL.

Samen met medewerkers, partners en inwoners bouwen we aan een Limburg dat veilig, schoon, leefbaar en **toekomstbestendig** is.

Arnold Jansen,
Namens het Dagelijks Bestuur

Inhoudsopgave

1. **Visie**
2. **Onze impact**
3. **Strategische Speerpunten**
   - Klimaat mitigeren
   - Circulairder
   - Biodiverser
   - Socialer
   - Duurzamer sturen
4. **Realisatie**

Bijlage 1: Onze voetafdruk

Bijlage 2: Wet- en regelgeving

Bijlage 3: CO2 beprijzing

1. Visie

Van maatschappelijke waarde

Met ons werk dragen we elke dag bij aan maatschappelijke waarde voor mens, natuur en economie. We zorgen voor schoon en voldoende water, verdelen water eerlijk in tijden van droogte of overvloed en beschermen onze inwoners tegen overstromingen. Zo houden we Limburg veilig, leefbaar en toekomstbestendig.

Met onze kerntaken maken we elke dag een groot verschil. We beschermen ruim 1,1 miljoen Limburgers tegen overstromingen en beperken schade aan woningen, bedrijven en infrastructuur. We zuiveren afvalwater en dragen zo bij aan volksgezondheid en een gezonde natuur. Dat is onze positieve impact. Tegelijkertijd heeft ons werk ook een keerzijde. We gebruiken energie, grondstoffen en materialen en veroorzaken uitstoot, onder andere in onze zuiveringsprocessen en via onze leveranciers. Daarom zetten we de komende jaren een volgende stap: we willen onze positieve maatschappelijke waarde vergroten én onze **negatieve impact** verkleinen. Dat vraagt om een waardegerichte manier van werken. We kijken niet alleen naar kosten, maar vooral naar wat onze keuzes opleveren voor mens, natuur en samenleving – nu en in de toekomst. Zo groeien we toe naar een toekomstbestendig en waardengericht WL.

Naar maatschappelijke meerwaarde

Wij willen meer betekenen voor Limburg dan alleen het uitvoeren van onze wettelijke taken. Met dit Strategisch Kader Duurzaamheid maken we duurzaamheid vanzelfsprekend in alles wat we doen. We voeren onze kerntaken niet alleen goed uit, maar steeds duurzamer. Zo creëren we naast maatschappelijke waarde ook maatschappelijke méérwaarde – voor vandaag én voor de toekomst.

Maatschappelijke **meer**waarde betekent dat we breder kijken dan ons eigen belang of onze begroting. In onze keuzes wegen we ook mee wat dit betekent voor inwoners, natuur, bedrijven en toekomstige generaties. Onze kerntaken bepalen wát we doen; dit kader helpt ons bewust te kiezen hóe we dat doen: met minder negatieve impact en meer positieve bijdrage. Zo zetten we een **'plus'** op ons werk en bouwen we mee aan een sterk en toekomstbestendig Limburg.

2. Onze impact

Met onze positieve impact, maken we ook een negatieve impact: we gebruiken energie, grondstoffen, materialen en ruimte. Dat zorgt o.a. voor de uitstoot van broeikasgassen en een invloed op onze leefomgeving. De komende jaren willen we die negatieve impact verkleinen en onze positieve bijdrage verder vergroten. Daarvoor is één ding essentieel: onze impact steeds beter leren kennen.

Sinds 2020 brengen we onze uitstoot in kaart, onder meer via de Klimaatmonitor en de CO_2-prestatieladder. Dat waren belangrijke eerste stappen. Onze totale voetafdruk – de impact van alles wat we doen – is echter nog niet volledig. Daarom blijven we de komende jaren verder investeren in het inzichtelijk maken van onze voetafdruk. Op dit moment drukken we onze voetafdruk uit in CO_2-uitstoot. In 2018 (ons referentiejaar) bedroeg die 203.608 ton CO_2 (zie bijlage 1).

Wat we tot nu toe zien:

- Meer dan de helft van onze uitstoot komt uit de keten, zoals bouwprojecten en ingekochte materialen.
- Sturen op een reductie van onze procesemissies wordt steeds belangrijker.
- Ons energieverbruik kent nog steeds een grote impact.

Groeien naar een waardengericht WL

De komende jaren verdiepen en verbreden we onze monitoring van data. Naast klimaat en circulariteit kijken we ook naar biodiversiteit, sociale impact en goed bestuur, volgens de methodiek van de **Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)**. Zo kunnen we steeds beter sturen op basis van data én waarden – en onderbouwde, duurzame keuzes maken.

Zie bijlage 1: Footprint

4. Strategische speerpunten

Om onze kerntaken duurzamer te maken, werken we gericht aan 5 speerpunten. Zo transformeren we nar een organisatie die maatschappelijke meerwaarde levert voor mensen, natuur en economie.

De 5 strategische speerpunten geven richting aan het bestuur en onze organisatie om duurzame inspanningen te leveren en houden rekening met het ESG framework (**Environmental, Social, Governance**) van de CSRD.

Door ESG doelen te formuleren kunnen we beter sturen op maatschappelijke meerwaarde, benchmarken met collega Waterschappen, bedrijven en andere overheden, keuzes onderbouwen en laten zien hoe we onze positieve impact vergroten en negatieve effecten verkleinen, zodat duurzaamheid concreter en meetbaarder wordt in ons dagelijks werk.

Hierna worden de **5 strategische speerpunten** in detail uitgelegd. Met daarin strategische doelen, tactische doelen en concrete voorbeelden van duurzaamheidsinitiatieven. Deze speerpunten en doelen worden gepubliceerd via het Waterbeheerprogramma 2028-2033.

Klimaat mitigeren

We verminderen onze broeikasemissies en werken toe naar een klimaat neutrale organisatie.

Circulairder

We sluiten kringlopen van assets, hulpstoffen en grondstoffen om duurzaam waarde te creëren binnen onze ketens.

Biodiverser

We versterken de natuurwaarde in onze projecten en gebieden, zo dragen we bij aan een gezonde, veerkrachtige leefomgeving.

Socialer

We investeren in een inclusieve, veilige en rechtvaardige organisatie waarin mens en omgeving centraal staan.

Duurzamer sturen

We verankeren duurzaamheid in onze besluitvorming door transparant, integer en toekomstgericht te handelen.

Klimaat mitigeren

We verminderen onze broeikasemissies en werken toe naar een klimaat neutrale organisatie.

Klimaatverandering wordt veroorzaakt door de mens, en ook onze processen en activiteiten dragen (in)direct bij aan een toename van broeikasgasemissies. Daarom zetten wij in op klimaatmitigatie om onze impact te reduceren.

Klimaatneutraliteit

Directe koolstofdioxide emissies komen vrij op diverse plaatsen binnen onze bedrijfsvoering, in het zuiveringsproces en bij aanleg van onze waterkeringen en -systemen. Dit doel is gebaseerd op o.a. de Klimaatwet en de sectorafspraken binnen de Unie van Waterschappen (UvW) en dient als overkoepelend doel op klimaatmitigatie.

Strategisch Doel: Minimaal 55% broeikasgasreductie in 2030 en 100% klimaatneutraal in 2035 met volledige hernieuwbare energiebronnen.

Methaan emissies [CH_4]

Methaan (CH_4) (als onderdeel van het bovenstaande doel) ontstaat doordat organisch afval in het afvalwater en slib onder zuurstofloze omstandigheden wordt afgebroken door micro-organismen. Ontsnapt methaan draagt direct bij aan de totale klimaatimpact van ons zuiveringsproces. Methaan is een veel sterker broeikasgas dan CO_2 (28 keer) en bovendien vluchtiger.

Tactisch Doel: Methaan emissiereductie van 80% uit de sliblijn 2030.

Lachgas emissies [N_2O]

Lachgas (N_2O) (als onderdeel van het CO_2-equivalenten doel) komt voornamelijk vrij bij de biologische zuivering en is circa 273 keer krachtiger als broeikasgas dan CO_2. Het ontstaat als bijproduct tijdens de omzetting van organisch stikstof en ammonium naar nitraat en uiteindelijk stikstofgas. Hoewel de huidige beluchtingssystemen en zuiveringsprocessen grotendeels in stand blijven, is het essentieel om inzicht te krijgen in de omvang en herkomst van lachgasemissies binnen onze zuiveringen. Op basis van dit inzicht ontwikkelen we gerichte reductiemaatregelen en richten we structurele monitoring in om de uitstoot van lachgas op termijn significant te verlagen.

Tactisch Doel: Minimaal 50% lachgas emissie reductie 2030.

Opslag en compensatie [emissies]

We erkennen dat het reduceren van CO_2-uitstoot altijd prioriteit heeft en dat niet alle emissies direct vermeden kunnen worden. Daarom zetten we naast actief reduceren in op maatregelen die resterende emissies actief compenseren en vastleggen in onze beheergebieden zodat we ons CO2 doel behalen in 2035.

Tactisch Doel: Wij passen daar waar mogelijk CO_2-opslag en compensatie toe in ons beheersgebied en aangrenzende gronden. We streven naar 10% compensatie van onze voetafdruk in 2030.

Overige emissies

Binnen onze zuiveringen en op watersysteem projecten beperken we waar mogelijk onze emissies naar de lucht, waaronder NOx en fijnstof, door o.a. de reductie van verbranding van fossiele en biogene brandstoffen en door transitie naar emissiearme alternatieven.

Duurzame energie

We zetten versterkt in op het verminderen van ons energieverbruik, het versneld toepassen van hernieuwbare energiebronnen op regionaal niveau en het verbeteren van energiezorg en monitoring. Door een systematische en data gedreven aanpak kunnen energiebesparende mogelijkheden effectiever worden herkend en gerealiseerd, waarmee we jaarlijks ten minste 2% reductie in ons totale verbruik van elektriciteit en aardgas realiseren. Daarnaast ontwikkelen en stimuleren we initiatieven voor wind- en zonne-energie waar mogelijk en verkennen we innovaties op het gebied van energieopwekking en -opslag. Waar mogelijk behouden en vergroten we onze bestaande duurzame energieproductie, om onze afhankelijkheid van fossiele bronnen te verkleinen en de effecten van netcongestie te beperken.

Tactisch Doel: **Energieneutraal in 2030.**

Gasloos worden en tegelijkertijd groengas opwekken, verkleint onze voetafdruk en draagt direct bij aan een duurzamer Limburg. Deze doelen horen bij elkaar omdat ze twee kanten van dezelfde ambitie laten zien: enerzijds verminderen we ons eigen energieverbruik en daarmee onze CO_2-uitstoot, anderzijds benutten we de duurzame energie die we zelf opwekken zo efficiënt mogelijk. Gasloos worden én bijdragen aan de warmtetransitie daar waar mogelijk door o.a. te streven naar het opwerken van biogas naar groengas en het faciliteren van warmteterugwinning uit ons effluent en oppervlaktewater middels aquathermie.

Tactisch Doel: **We zijn gasloos in 2030 en we dragen waar we kunnen bij aan de warmtetransitie.**

Naast onze doelen om energieneutraal te worden, vormt netcongestie een groeiende en structurele uitdaging. Het overvolle elektriciteitsnet belemmert de aansluiting van duurzame energieprojecten en vertraagt daarmee zowel onze eigen verduurzaming als die van regionale partners. Daarom zetten we in op samenwerking met netbeheerders, gemeenten, provincies en marktpartijen om oplossingen te versnellen–zoals flexibiliteit, energieopslag, slimme sturing en het bundelen van regionale opgaven. Zo dragen we actief bij aan het verminderen van de netcongestieproblematiek in Limburg en creëren we de voorwaarden om onze doelen op het gebied van duurzame energieopwekking daadwerkelijk te behalen.

Tactisch Doel: **We spannen ons in om bij te dragen aan het verminderen van de netcongestie problematiek in Limburg.**

Broeikasemissies in het watersysteem

De komende jaren onderzoekt Waterschap Limburg hoe broeikasgasemissies ontstaan binnen het watersysteem en hoe water- en bodemmaatregelen deze beïnvloeden. Emissies kunnen toenemen of afnemen door veranderingen in grondwaterstand, bodemcondities en landgebruik, zoals bij moerasvorming of verschillende landbouwsystemen. Dit onderzoek geeft inzicht in waar en wanneer emissies optreden en welke maatregelen helpen om deze te beperken. Daarmee vormt het een basis voor klimaatbewust en duurzaam waterbeheer in Limburg.

Elektrisch wagenpark

Elektrische voertuigen [voorbeeld]

We verminderen onze broeikasemissies en werken toe naar een klimaatneutrale organisatie door ons wagenpark te elektrificeren. We zetten met de overstap naar volledig elektrische dienstauto's en bussen een concrete stap richting een klimaatneutrale organisatie. Door het vervangen van fossiel aangedreven voertuigen door elektrisch vervoer verkleinen we onze CO_2-uitstoot aanzienlijk en verminderen we de luchtverontreiniging rondom onze locaties en in de gebieden waar wij werken. Daarnaast leveren we hiermee schone impact in de regio: we stimuleren het gebruik van emissievrije mobiliteit, dragen bij aan een groeiende vraag naar duurzame energieoplossingen en geven als publieke organisatie het goede voorbeeld binnen de energietransitie.

Aquathermie [voorbeeld]

De gemeente Maastricht heeft voornemens om een duurzaam warmtenet te ontwikkelen als belangrijke stap richting een aardgasvrije stad. Samen met de Koninklijke Mosa en onze rwzi Limmel willen wij restwarmte uit de fabriek en warmte uit het rioolwater van onze rwzi inzetten voor het verwarmen van de nieuwe woonwijk Trega Zinkwit en omliggende stadsdelen. Hiermee dragen we als waterpartner bij aan de regionale energietransitie. Door aquathermie als duurzame warmtebron toe te passen, leveren wij directe maatschappelijke meerwaarde: minder CO_2-uitstoot, efficiënter gebruik van beschikbare warmtebronnen en zo maatschappelijke meerwaarde. De gebiedsontwikkeling van circa 950 woningen in Limmel wordt hiermee een voorbeeldproject voor toekomstbestendige, duurzame warmtevoorziening.

Samenwerking Aquathermie Limmel

Circulairder

We sluiten kringlopen van assets, hulpstoffen en grondstoffen om duurzaam waarde te creëren binnen onze ketens.

We pakken vervuiling en verspilling aan bij de bron en voorkomen afwenteling op andere ketens of generaties. Door kringlopen van assets, hulpstoffen en grondstoffen te sluiten, creëren we duurzaam waarde binnen onze eigen processen én in de bredere keten. Dit vraagt om een nieuwe manier van werken waarin ontwerp, beheer, onderhoud en inkoop circulair worden ingericht.

Een circulair WL

We willen in 2050 volledig circulair werken. Dat betekent dat we er naar streven om grondstoffen zo lang mogelijk in de keten te houden, verspilling voorkomen en hergebruik actief stimuleren. Deze transitie vraagt om gerichte stappen binnen onze hele organisatie en keten. Daarom formuleren we subdoelen voor het terugdringen van hulpstoffengebruik in onze rwzi's, voor het verduurzamen van grondstoffengebruik in onze dagelijkse operatie, voor circulair werken binnen watersysteem- en waterkeringprojecten én voor het terugwinnen van waardevolle materialen en grondstoffen uit onze processen. Zo bouwen we stap voor stap aan een toekomstbestendig en volledig circulair waterschap.

Strategisch Doel: Minimaal 50% reductie van primaire hulp- en grondstoffen in 2030. Volledig circulair in 2050.

Hulpstoffen gebruik

Binnen o.a. het zuiveringsproces bij onze 17 rwzi's worden hulpstoffen (o.a. ijzerchloride, polymeren, koolstofbron, poederkool, ijzerslib en water) ingezet om afvalwater effectief te zuiveren en een goede effluentkwaliteit te realiseren. Omdat deze stoffen van primaire oorspring afkomstig zijn, kan hun winning en gebruik leiden tot milieu-impact, zoals CO_2-uitstoot, vervuiling en uitputting van natuurlijke hulpbronnen.

Tactisch doel: Minimaal 50% reductie van primaire hulpstoffen in 2030 in het zuiveringsproces realiseren door verminderen, terugwinning van hulpstoffen en het kiezen voor duurzame alternatieve hulpstoffen.

Out of scope Circulair water

Is een doel van de organisatie, maar valt onder de opgaven Water schoon en gezond maken en Water eerlijk verdelen. Dit kader stelt geen aanvullende doelen.

Grondstoffen gebruik

Voor het realiseren van onze kerntaken maken we veelvuldig gebruik van grondstoffen. Denk hierbij aan beton en metalen voor assets zoals gemalen, stuwen, damwanden, zuiveringen en leidingen. Met name zand en klei voor keringen en de herstructurering van beken. Deze grondstoffen kennen door de gehele levensduur – winning, transport, gebruik en afvalfase – een milieu impact.

Tactisch doel: Minimaal 50% reductie van primaire grondstoffen in 2030 in RWZI's, onze waterkeren en en watersysteem projecten. Ook passen we waar mogelijk grondstoffen van circulaire oorsprong toe in onze projecten en beperken we zo veel mogelijk het transport van grondstoffen.

Terugwinning rest- en afvalstoffen

In de diverse bedrijfsprocessen komen rest- en afvalstoffen vrij. Van bedrijfsafval, maaiafval, zuiveringsslib, zand bij projecten tot plasticafval in en rond de beken. Deze rest- en afvalstromen kunnen als grondstof teruggewonnen worden waardoor wij afval als grondstof gaan zien. Denk hierbij aan waardevolle grondstoffen zoals Kaumera, Vivianiet (fosfaat), Cellulose die terug gewonnen kunnen worden in het zuiverings- en slibverwerkingsproces.

Tactisch doel: We spannen ons in om waardevolle rest- en afvalstoffen (ook wel grondstoffen) terug te winnen uit eigen bedrijfsprocessen en te hergebruiken.

Project Ooijen-Wanssum

Modulaire Verdygo bouwtechniek

Verdygo en paspoort [voorbeeld]

Met de modulaire Verdygo-bouwtechniek realiseren we flexibele, toekomstbestendige en circulaire zuiveringsinstallaties. Door te bouwen met gestandaardiseerde, herbruikbare modules kunnen onderdelen eenvoudig worden aangepast, verplaatst of opnieuw ingezet. Dit vermindert de benodigde materiaalstromen gedurende de levenscyclus en verkleint de ecologische voetafdruk van onze infrastructuur. Een belangrijk onderdeel hiervan is het gebruik van grondstoffenpaspoorten. Deze paspoorten leggen vast welke materialen en componenten zijn toegepast, inclusief herkomst en hergebruikspotentieel. Hierdoor kunnen we modules doelgericht demonteren en waardevolle grondstoffen maximaal terugwinnen. Dit ondersteunt onze ambitie om circulair te bouwen en sluit aan bij de doelen voor een klimaat neutrale bedrijfsvoering.

Dijkversterking Arcen [voorbeeld]

Het dijkversterkingsproject in Arcen laat zien hoe circulaire keuzes grote impact maken. Door het hergebruik van damwanden uit een ander project en damwanden overbodig te maken door zandschermen of weg rekenen is de totale milieubelasting fors verlaagd. – preventie als circulaire ontwerpprincipe. Daarnaast is circa 7.500 m³ grond uit de directe omgeving van het Limburgs Landschap ingezet als vulmateriaal voor de dijk. Het ontwerp bood ruimte voor innovatie door aannemers d.m.v. EMVI criteria op duurzaamheid en werd deels via een twee-fasen contract uitgevoerd. Het werk wordt nagenoeg emissieloos uitgevoerd, met minimale hinder voor de omgeving ondanks de enorm ingrijpende maatregelen. Daarnaast wordt er ook nog een vispassage gerealiseerd in de Lingsforterbeek, een KRW maatregel. Dit project bewijst dat duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en samenwerking hand in hand gaan – een inspirerend voorbeeld voor toekomstige projecten.

Dijkversterking Arcen

Biodiverser

We spannen ons in om bij te dragen aan de biodiversiteitsopgave in Limburg

De biodiversiteit en ecosystemen in Limburg staat onder druk. Verharding, intensief landgebruik, vervuiling en versnippering van natuurlijke gebieden hebben geleid tot een afname van soortenrijkdom. Als waterschap streven wij ernaar om zo veel mogelijk bij te dragen aan biodiversiteitsdoelen. De grootste bijdrage aan biodiversiteit kunnen we leveren door het water en bodemsysteem leidend te maken voor de uitvoering van onze kernopgaven. Het herstel van abiotische randvoorwaarden, zoals het waterpeil, de stroming, de bodem en waterkwaliteit, is immers nodig voor een duurzame ontwikkeling van biodiversiteit. Voor ons betekent dit 'de basis op orde' voor biodiversiteit. In natuurbeken en natte laagten is het herstel van deze basiscondities passend bij de natuurlijke werking van het systeem. Voor omgevingsgericht water blijft de waterfunctie leidend. Daar benutten we de kansen die er zijn om binnen die functie biodiversiteit te versterken.

Biodiversiteit verder vergroten

We maken biodiversiteit vanzelfsprekend in alles wat we doen. Bij beheer, onderhoud en projecten kijken we bewust hoe we de rijkdom en variatie van de natuur kunnen versterken. Onze watergangen, gronden, beekdalen, dijken en zuiveringsterreinen beheren we zodat natuurlijke processen ruimte krijgen en leefgebieden zich herstellen. Bij elke keuze vragen we: hoe draagt dit bij aan biodiversiteit? Zo nemen we biodiversiteit mee in ons dagelijks handelen, samen met partners zoals de Provincie.

Strategisch doel: We nemen biodiversiteit mee in alles wat we doen en wegen bewust af waar kansen zijn om bij te dragen aan de biodiversiteitsopgave.

Biodiversiteit vergroten in projecten

In de projecten van het waterschap zoeken we naar kansen voor gewenste soorten. Denk bijvoorbeeld aan verblijfplaatsen voor vleermuizen, nestkasten voor Grote gele kwikstaart, inzaaien met inheemse bloemenmengsels, fruitbomen voor dassen en poelen voor amfibieën. Voor de eigendommen met geen of geringe economische waarde, het zogenaamde 'snippergroen', is potentie voor biodiversiteit een reden om het in eigendom te houden. We koppelen mee met lopende uitvoeringsprojecten waardoor de kosten niet noemenswaardig zijn, terwijl de bijdrage aan soortenrijkdom groot is.

Tactisch doel: We vergroten daar waar mogelijk de biodiversiteit op en rond onze beken en waterkeringen via de projecten die we er uitvoeren.

Out of scope biodiversiteit

We verbeteren de ecologische toestand van wateren zodat deze voldoen aan de wettelijke vereisten. We doen dit middels herinrichtingsprojecten, beheer en onderhoud of kleinschalige maatregelen in het watersysteem. We creëren hiermee meer ruimte voor water, natte natuur en watersystemen die verbeterd zijn op het gebied van wateroverlast, droogte en waterkwaliteit. Deze activiteiten dragen ook (sterk) bij aan biodiversiteit, maar behoren tot onze opgaven bovenwater, water schoon en gezond maken, bewust beschermen tegen water en water eerlijk verdelen.

Beheer en onderhoud

Via onderhoud versterken we flora en fauna: we voeren flora- en faunachecks uit, passen gedifferentieerd maaibeheer toe en laten dood hout liggen. Op waterkeringen bevorderen hooilandbeheer de soortenrijkdom en erosiebestendigheid. Zo verbeteren we leefgebieden voor insecten en andere dieren. We bereiken meer door samen te werken met gemeenten, terreinbeheerders en de landbouw. We benutten onze gronden als “groene schakels” door leefgebieden te creëren en te verbeteren voor soorten die passen bij de omgeving. Dit doen we via ecologisch beheer, zoals gefaseerd maaien, bloemrijke randen, struweel en andere landschapselementen, en door intensief beheer waar mogelijk te verminderen. Kleinschalige voorzieningen zoals poelen of insectvriendelijke zones kunnen extra leefgebied bieden.

Tactisch doel: We vergroten daar waar mogelijk de biodiversiteit op en rond onze beken, waterkeringen en waterketengronden via het beheer en onderhoud dat we er uitvoeren. We integreren ecologisch beheer en natuurvriendelijke ontwerpprincipes in het onderhoud van onze gronden.

Vleermuizenbunker nabij Rode Beek Schinveld

Vleermuizen [voorbeeld]

Waterschap Limburg realiseert binnen projecten steeds vaker duurzame maatregelen die natuur en waterbeheer versterken, zoals de aanleg van een vleermuizenbunker. In plaats van uitsluitend technische infrastructuur toe te passen, wordt bewust ruimte gemaakt voor ecologische voorzieningen die bijdragen aan biodiversiteit en soortenbescherming. Door een vleermuizenbunker te integreren in dijkversterkingen, waterbergingsgebieden of natuurontwikkelingsprojecten, wordt een stabiele en veilige verblijfplaats gecreëerd voor deze beschermde diersoort. Zo verbindt Waterschap Limburg waterveiligheid en klimaatadaptatie met natuurversterking. De aanleg van een vleermuizenbunker laat zien dat infrastructurele projecten niet alleen functioneel zijn, maar ook maatschappelijke meerwaarde kunnen bieden door biodiversiteit structureel mee te nemen in ontwerp en uitvoering.

Vergroenen [voorbeeld]

Waterschap Limburg heeft het hoofdkantoor met een duidelijke duurzame ambitie aangepast: vergroenen en waterbewust inrichten, zonder onnodige sloop en nieuwbouw. Zo wordt afval beperkt en blijft ingebedde koolstof behouden.

Met gevelvergroening, een blauwgroen dak en regenwaterbeheer op eigen terrein ontstaat een samenhangend systeem dat water vasthoudt, hittestress vermindert en de biodiversiteit versterkt. Op het dak draagt ook een bijenkorf bij aan een gezonde leefomgeving voor bestuivers. Dit is een mooi voorbeeld hoe op iedere plek positief bijgedragen kan worden aan biodiversiteit en daarmee maatschappelijke meerwaarde kan leveren voor de omgeving en natuur.

Biodivers en duurzaam hoofdkantoor

Socialer

De mens centraal in alles wat wij doen.

Wij willen niet alleen ons inspannen voor klimaat-, circulariteits-, en biodiversiteitsdoelen maar ook voor mensen in en buiten onze organisatie. Voor onze medewerkers, voor inwoners en voor de mensen die in onze keten werken. Daarom maken we sociale verantwoordelijkheid een vast onderdeel van hoe we werken en besluiten nemen en bouwen we voort op waar we de afgelopen jaren in geïnvesteerd hebben.

Een sociaal WL

Wij willen niet alleen goed zorgen voor water en natuur, maar ook voor mensen. Daarom bouwen we aan een organisatie die veilig, inclusief, divers en toekomstgericht is, en die in al haar werk maatschappelijke meerwaarde creëert voor medewerkers, inwoners en partners.

Strategisch doel: We spannen ons in om een sociale en toekomstbestendige organisatie te zijn. We investeren structureel in duurzame inzetbaarheid en ontwikkeling, bieden een veilige, diverse en inclusieve werkomgeving, werken actief samen met onze omgeving en verankeren sociale waarden in ons beleid en onze dagelijkse praktijk.

Een veilige en gezond WL

Wij zorgen voor een werkomgeving waarin medewerkers veilig kunnen werken en zich gewaardeerd voelen. We investeren in veiligheid, gezondheid en ontwikkeling en werken actief aan gelijke kansen en inclusie. Door openheid en een veilige meldcultuur te stimuleren, nemen we verantwoordelijkheid voor het welzijn van onze medewerkers.

Tactisch doel: **Wij zorgen voor een veilige, gezonde, diverse en inclusieve werkomgeving waarin iedereen zich welkom en gewaardeerd voelt.**

Out of scope water gerelateerde bewustwording

We zetten versterkt in op het vergroten van bewustzijn rond zelfredzaamheid bij wateroverlast, watergebruik en droogte en andere uitdagingen die onze leefomgeving raken. Daarnaast investeren we actief in educatie over waterbewustzijn, zowel binnen onze eigen organisatie als in de Limburgse samenleving. Deze inzet sluit direct aan op onze kerntaken en opgaven: Water schoon en gezond maken, Bewust beschermen tegen water en Water eerlijk verdelen. De bewustwording gaat in essentie over ‘duurzaam’ gedrag, maar valt onder de kerntaken als doelstellingen en is daarmee niet onderdeel van dit strategisch kader duurzaamheid. Omdat bewustwording en gedrag(verandering) onderdeel zijn van onze opgaven bovenwater.

Toekomstgericht werkgeverschap

Wij investeren in onze medewerkers, zodat zij nu en in de toekomst goed hun werk kunnen doen. Door ontwikkeling, scholing en doorgroeimogelijkheden te stimuleren, zorgen we dat mensen mee kunnen bewegen met nieuwe opgaven en veranderingen. Zo blijven we aantrekkelijk als werkgever en bouwen we aan een wendbare en toekomstbestendige organisatie.

Tactisch doel: Wij investeren structureel in duurzame inzetbaarheid en een leven lang ontwikkelen.

Verbinding met de samenleving

Wij stimuleren duurzaam en sociaal verantwoord handelen bij leveranciers, aannemers en andere ketenpartners. We vinden het belangrijk dat onze partners in de keten zich inspannen om hun sociale impact in de waardeketen te rapporteren en te vergroten. Denk hierbij aan mensenrechten, gezondheid en veiligheid. Maar ook thema's rondom klimaat, milieu en circulariteit.

Tactisch doel: Wij staan midden in de samenleving en betrekken inwoners en partners actief bij onze opgaven.

Verantwoordelijkheid in de keten

Wij stimuleren duurzaam en sociaal verantwoord handelen bij leveranciers, aannemers en andere ketenpartners. We vinden het belangrijk dat onze partners in de keten zich inspannen om hun sociale impact in de waardeketen te rapporteren en te vergroten. Denk hierbij aan SROI, mensenrechten, gezondheid en veiligheid. Maar ook thema's rondom klimaat, milieu en circulariteit.

Tactisch doel: We stimuleren partners (waaronder aannemers en leveranciers) om de waardeketen in kaart te brengen en te zoeken naar kansen samen om verder waarde toe te voegen.

De bovenstaande ambitie is ook in lijn met het beleid 'Professioneel inkopen met maatschappelijke impact' en de strategie Duurzaam Opdrachtgeverschap zoals ontwikkeld in samenwerking met de Unie van Waterschappen.

Duurzaam inkopen en aanbesteden

Duurzaam gedrag [voorbeeld]

Als organisatie vinden wij het cruciaal dat onze medewerkers zich bewust zijn van de urgentie en de kansen van duurzaamheid, en dat dit thema integraal wordt meegenomen in de dagelijkse besluitvorming. In de afgelopen jaren hebben wij daarom actief geïnvesteerd in het verhogen van dit bewustzijn en intern eigenaarschap. Zo hebben we diverse activiteiten georganiseerd, zoals een CSRD-training om de nieuwe Europese rapportagestandaarden te begrijpen, een interne duurzaamheidstraining om de basiskennis te vergroten, en acties zoals 'PosiFiets' en de "Groen Op Weg Challenge" om duurzaam gedrag te stimuleren. Deze initiatieven stellen ons in staat om van een technisch-gedreven naar een waarden gedreven en duurzame organisatie te transformeren. We zetten de komende jaren deze initiatieven verder voort.

Inkoop & aanbesteding [voorbeeld]

Een aanzienlijk deel van onze verduurzamingsopgave ligt in Scope 3 van onze voetafdruk (zie bijlage 1), dit zit met name bij onze aanbestede werken die door marktpartijen worden uitgevoerd voor ons. Om duurzame stappen te zetten is het cruciaal dat wij in verbinding en dialoog treden met onze opdrachtnemers. Door deze samenwerking kunnen wij gezamenlijk synergie creëren en oplossingen vinden die onze ambities met de haalbaarheid voor de markt verenigen. Als organisatie werken wij daarom aan de toepassing van de Strategie Duurzaam Opdrachtgeverschap Waterschappen (SDOW), waarbij wij via ketendialogen en de opname van meetbare duurzaamheidseisen in onze contracten de inzet van laag-emissie alternatieven en circulaire oplossingen bij onze partners actief stimuleren.

PosiFiets om duurzaam gedrag te stimuleren

Duurzamer sturen

We verankeren duurzaamheid in onze besluitvorming door transparant, integer en toekomstgericht te handelen.

Duurzaam sturen betekent dat wij transparant, verantwoordelijk en toekomstgericht handelen. In lijn met de CSRD versterken we onze governance door duurzaamheid structureel te verankeren in besluitvorming. We sturen niet alleen op kosten en regels, maar ook op lange termijn waarden voor mens, milieu en maatschappij. Zo vergroten we onze impact, maken we onze keuzes inzichtelijk en bouwen we aan vertrouwen bij inwoners, partners en medewerkers.

Duurzamer sturen bij WL

Duurzaam sturen betekent dat wij transparant, verantwoordelijk en toekomstgericht handelen. In lijn met de CSRD verankeren wij duurzaamheid structureel in onze governance en besluitvorming. Wij sturen niet uitsluitend op kosten, efficiëntie en regelgeving, maar maken integrale afwegingen waarin lange termijn waarde voor mens, milieu en maatschappij centraal staat.

Strategisch doel: In 2030 sturen wij vanuit ESG-principes en zit duurzaamheid in ons DNA. We nemen transparante en data gedreven besluiten waarin ook de stem van toekomstige generaties en de natuur worden meegewogen.

Waardengericht denken en besluiten

Wij transformeren naar een waarden gedreven besluitvorming, wat betekent dat bij onze bestuurlijke besluiten wordt gekeken naar de brede maatschappelijke meerwaarde die een besluit toevoegt aan onze maatschappij als geheel. Hiermee krijgen niet alleen economische waarden een stem in onze besluitvorming maar ook steeds meer ecologische en sociale waarden. Om duurzamer te besturen maken we naast bekende manieren, zoals het berekenen van milieukosten en CO_2-beprijzing (zie bijlage 3), zorgen we er ook voor dat moeilijk meetbare waarden, zoals het belang van toekomstige generaties en de natuur, meewegen in onze beslissingen. Zo creëren we transparante duurzame en toekomstbestedige besluitvorming en maken we ruimte voor duurzame innovaties en maatschappelijke meerwaarde.

Tactisch doel: We passen de waardenanalyse in onze besluitvorming en majeure investeringsbesluiten om te transformeren naar een waarden gedreven organisatie die maatschappelijke meerwaarde levert.

CO beprijzing

Om onze ambities kracht bij te zetten, kiezen wij als organisatie om formeel een CO_2 prijs in te voeren. Zo zetten wij de eerste stap van waardengericht denken binnen onze besluitvorming. In de bijlage 3 het voorstel tot de voorgestelde methodiek.

Monitoring en rapportering

Wij willen onze voorbeeldrol pakken en met onze partners meebewegen in de laatste trends en ontwikkelingen rondom monitoring en rapportering in duurzaamheidsland, waaronder de vrijwillige CSRD rapportageplicht, de duurzaamheidsstandaard voor organisaties om te monitoren en rapporteren over duurzaamheid. Door CSRD-ready te worden als organisatie hebben we in 2030 onze data, processen, systemen en governance volledig op orde om betrouwbare, controleerbare en volledige duurzaamheidsrapportages volgens de ESRS-regels te kunnen leveren. Door de CSRD-methodiek toe te passen als organisatie wordt duurzaamheid steeds beter inzichtelijk, meetbaar en daarmee stuurbaar.

Tactisch doel: In 2030 zijn wij CSRD-ready.

Duurzame financiering

Duurzame financiering helpt ons om financiële middelen gericht in te zetten voor klimaatbestendige, energiezuinige en toekomstgerichte keuzes. Door investeringen structureel te koppelen aan duurzaamheidsthema's wordt niet alleen de ecologische impact verminderd, maar ook het financiële risico door klimaatverandering verkleind. Groene financiering en integrale duurzaamheidstoetsing zorgen daarbij voor transparantie, lagere lange termijn kosten en meer maatschappelijke meerwaarde. Zo wordt financiële sturing een krachtig instrument om de duurzame ambities van het waterschap versneld te realiseren.

Tactisch doel: We spannen ons in om de ESG-principes waar mogelijk toe te passen bij het aanjagen van interne en externe financieringen.

Aandeelhouders- en samenwerkingsrollen

We zijn aandeelhouder en samenwerkingspartner van diverse organisaties en gremia die van invloed zijn op onze 'duurzaamheid' impact. Denk hierbij aan slibeindverwerking, grondstoffen verwaarding, warmte levering, technologieontwikkeling, kennisontwikkeling en meer. Binnen deze rollen willen we nadrukkelijk sturen op duurzaamheid als doelstelling en een juiste duurzaamheidswinst verdeling.

Tactisch doel: We stimuleren duurzame keuzes vanuit onze aandeelhouders- en samenwerkingsrollen door duurzame ambities expliciet te borgen in besluitvorming, investeringen en gezamenlijke projecten binnen onze deelnemingen.

Out of scope integriteit en ethiek

Integriteit en ethiek betekent dat we op een transparante, eerlijke en verantwoorde manier handelen. Door duidelijke regels, openheid en bewust omgaan met belangen wordt het vertrouwen van inwoners, partners en medewerkers versterkt. Transparante besluitvorming en eerlijke aanbestedingen zorgen ervoor dat publieke middelen zorgvuldig en rechtmatig worden besteed. Een open en veilige organisatiecultuur stimuleert het bespreekbaar maken van dilemma's en het voorkomen van integriteitsrisico's.

Dit onderwerp valt onder de ESG-standaard binnen Governance (Duurzaam sturen). Omdat dit al is opgenomen in bestaand beleid is het buiten het strategisch kader duurzaamheid gehouden wat betreft doelstellingen.

Stem van de Toekomst

Stem van de Toekomst [voorbeeld]

Het toepassen van de stem van de toekomst binnen Waterschap Limburg betekent dat elke strategische keuze bewust wordt getoetst aan de lange termijn impact op waterveiligheid, klimaatadaptatie en leefkwaliteit. Door 7 generaties expliciet mee te wegen in besluitvorming – via scenario-denken, toekomsttoetsing en het betrekken van jongeren – ontstaat beleid dat niet alleen effectief is voor vandaag, maar vooral duurzaam, veerkrachtig en rechtvaardig voor morgen. We besluiten vandaag met de blik van morgen, zodat elke keuze blijvende maatschappelijke meerwaarde creëert. De stem van de toekomst wordt onderdeel van de waardenanalyse waar mogelijk.

Aquaminerals [voorbeeld]

Het duurzame aandeelhouderschap van Aquaminerals staat voor gezamenlijke verantwoordelijkheid van drinkwaterbedrijven en waterschappen om reststromen uit de waterzuivering hoogwaardig en circulair te benutten. Aquaminerals ontwikkelt en beheert duurzame ketens waarin deze stoffen niet langer als afval, maar als waardevolle grondstoffen worden ingezet. Door nauwe samenwerking met aandeelhouders, kennisinstellingen, dienstverleners en afnemers ontstaan innovatieve toepassingen binnen en buiten de waterketen. Dit levert zowel milieuwinst als financiële waarde op en draagt bij aan een toekomstbestendige, circulaire watersector en een robuuste, innovatieve grondstoffenketen.

Circulair bier en fles (Aquaminerals en EFGF)

4. Realisatie

Een duurzame beweging die steeds verder groeit

Met dit Strategisch Kader Duurzaamheid zetten wij een stip op de horizon voor bestuur en organisatie. We denken groots, maar beginnen klein en bouwen samen aan een structurele transformatie naar een waardengerichte organisatie waarin duurzaamheid leidend is in denken, besluiten en handelen.

Het kader geeft richting met wettelijke doelen en vormt het startpunt voor het meerjarige Programma Duurzaamheid, dat de visie vertaalt naar concrete acties binnen de organisatie.

De financiële gevolgen zijn vooraf niet volledig te bepalen; de jaarlijkse exploitatiemiddelen van circa € 1,7 miljoen in 2026–2027 zijn toereikend voor de eerste stappen, met een oplopende reservering van € 0,5 mln in 2027 tot € 2 mln in 2030 en investeringsmiddelen van 3–6% van het totale volume. Deze middelen vormen het transformatiebudget voor 2026–2031, met als doel duurzaamheid vanaf 2031 structureel in de begroting op te nemen.

Het duurzaamheidsteam – programmamanager, coördinator, specialist en energiecoördinator – ondersteunt de organisatie bij verankering in projecten, processen en besluiten, met monitoring via de P&C-cyclus en een jaarlijks duurzaamheidsverslag. Zo groeit WL door naar een waardegedreven organisatie waarin sturing steeds meer verschuift van kosten naar duurzame waardecreatie voor mens, milieu en maatschappij.

Bijlage 1: Onze voetafdruk

Strategisch Speerpunt Klimaat mitigeren

1. CO2 footprint 2018
2. CO2 footprint 2024

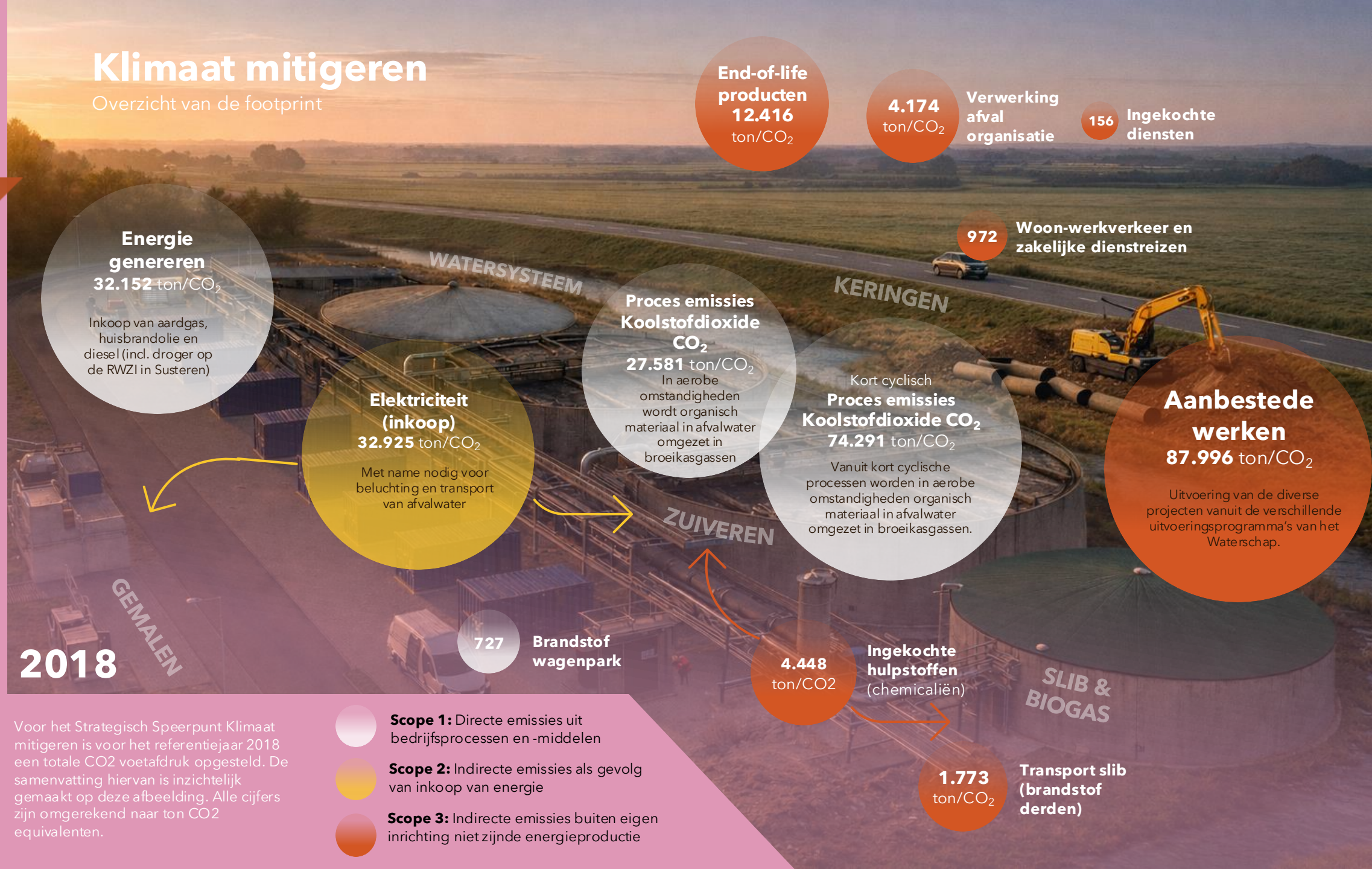

Strategisch Speerpunt Circulairder

1. Grondstoffengebruik 2018
2. Grondstoffengebruik 2024
3. Hulpstoffengebruik 2018-2024
4. Afval 2018-2024

Klimaat mitigeren

Overzicht van de footprint

Voor het Strategisch Speerpunt Klimaat mitigeren is voor het referentiejaar 2018 een totale CO2 voetafdruk opgesteld. De samenvatting hiervan is inzichtelijk gemaakt op deze afbeelding. Alle cijfers zijn omgerekend naar ton CO2 equivalenten.

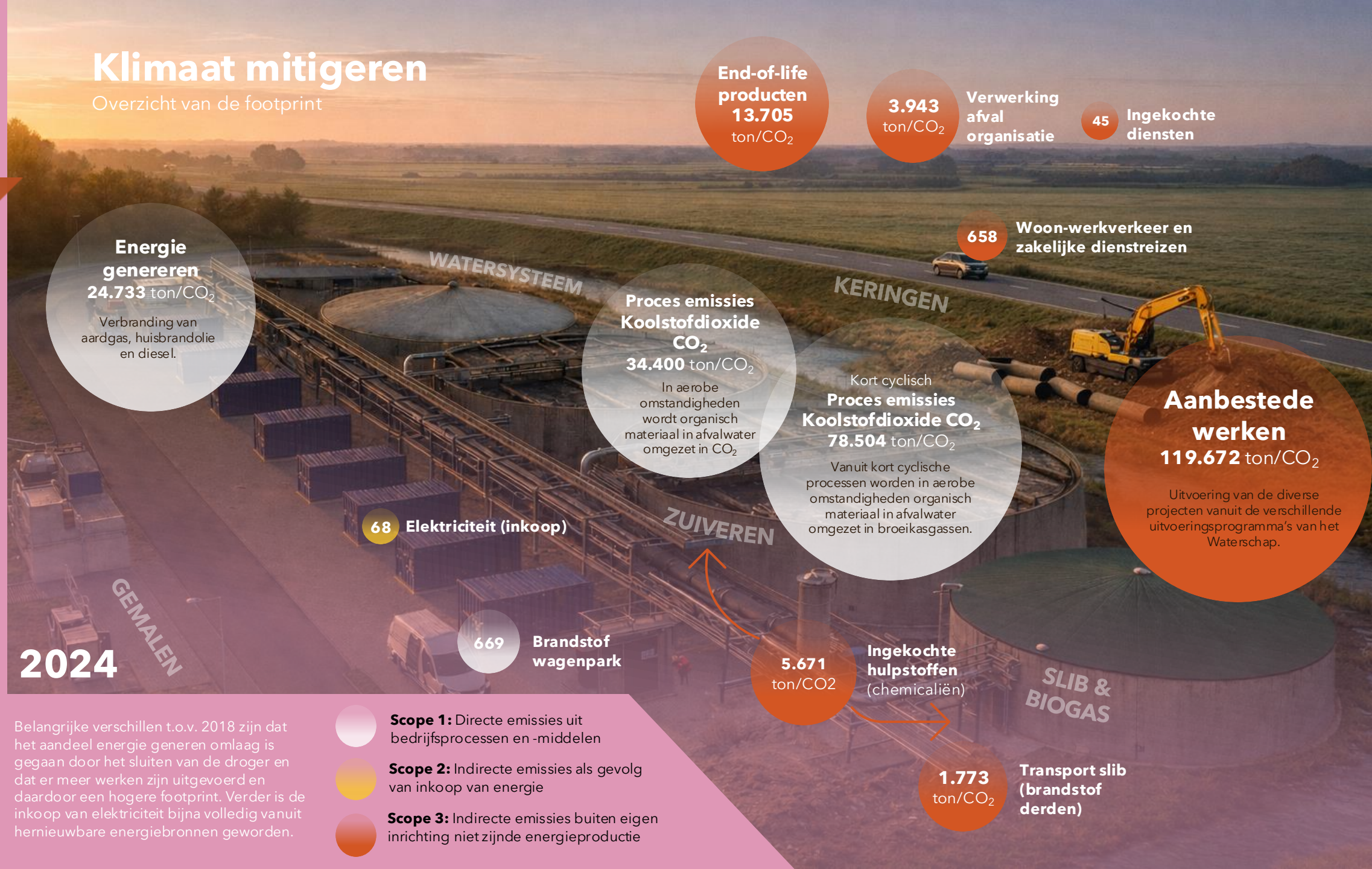
Scope 1: Directe emissies uit bedrijfsprocessen en -middelen

Scope 2: Indirecte emissies als gevolg van inkoop van energie

Scope 3: Indirecte emissies buiten eigen inrichting niet zijnde energieproductie

Klimaat mitigeren

Overzicht van de footprint

End-of-life producten
13.705 ton/CO_2

3.943 ton/CO_2
Verwerking afval organisatie

45 **Ingekochte diensten**

658 **Woon-werkverkeer en zakelijke dienstreizen**

Energie genereren
24.733 ton/CO_2

Verbranding van aardgas, huisbrandolie en diesel.

Proces emissies Koolstofdioxide CO_2
34.400 ton/CO_2

In aerobe omstandigheden wordt organisch materiaal in afvalwater omgezet in CO_2

Kort cyclisch
Proces emissies Koolstofdioxide CO_2
78.504 ton/CO_2

Vanuit kort cyclische processen worden in aerobe omstandigheden organisch materiaal in afvalwater omgezet in broeikasgassen.

Aanbestede werken
119.672 ton/CO_2

Uitvoering van de diverse projecten vanuit de verschillende uitvoeringsprogramma's van het Waterschap.

68 **Elektriciteit (inkoop)**

669 **Brandstof wagenpark**

5.671 ton/CO2 **Ingekochte hulpstoffen** (chemicaliën)

1.773 ton/CO_2 **Transport slib (brandstof derden)**

Belangrijke verschillen t.o.v. 2018 zijn dat het aandeel energie generen omlaag is gegaan door het sluiten van de droger en dat er meer werken zijn uitgevoerd en daardoor een hogere footprint. Verder is de inkoop van elektriciteit bijna volledig vanuit hernieuwbare energiebronnen geworden.

Scope 1: Directe emissies uit bedrijfsprocessen en -middelen

Scope 2: Indirecte emissies als gevolg van inkoop van energie

Scope 3: Indirecte emissies buiten eigen inrichting niet zijnde energieproductie

Circulairder

Overzicht van grondstoffen gebruikt voor bouwprojecten.

Grond
1.975.096 ton

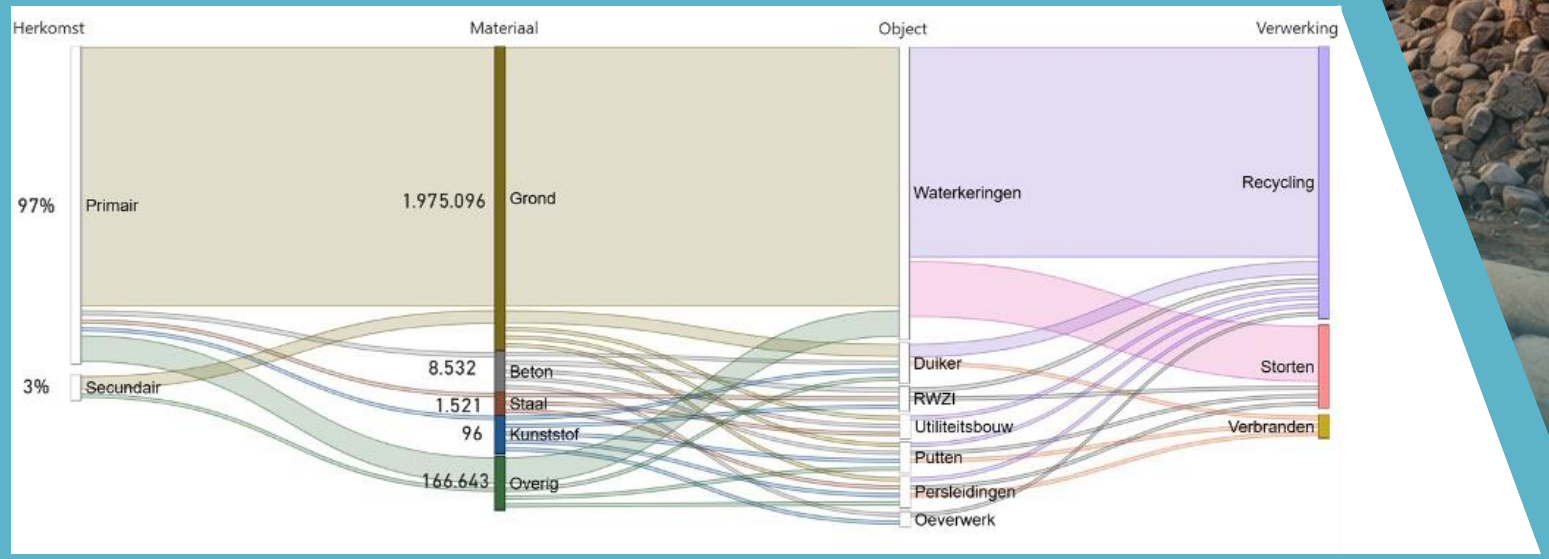
Overig
166.643 ton

Beton
8.532 ton

Staal
1.521 ton

Kunststof
96 ton

2018

Voor het Strategisch Speerpunt Circulairer is voor het referentiejaar 2018 een totaal overzicht gemaakt van grondstoffen die gebruikt zijn tijdens de uitvoering van bouwprojecten binnen de waterketen, voor het watersysteem en omtrent waterkeren. In 2018 is veel van de grondstoffen (97%) op basis van primaire herkomst en is het merendeel in gewicht gebruikt voor waterkeringen. Het grootste gedeelte heeft de potentie om gerecycled te kunnen worden.

Circulairder

Overzicht van grondstoffen gebruikt voor bouwprojecten.

Grond
207.777 ton

Overig
973

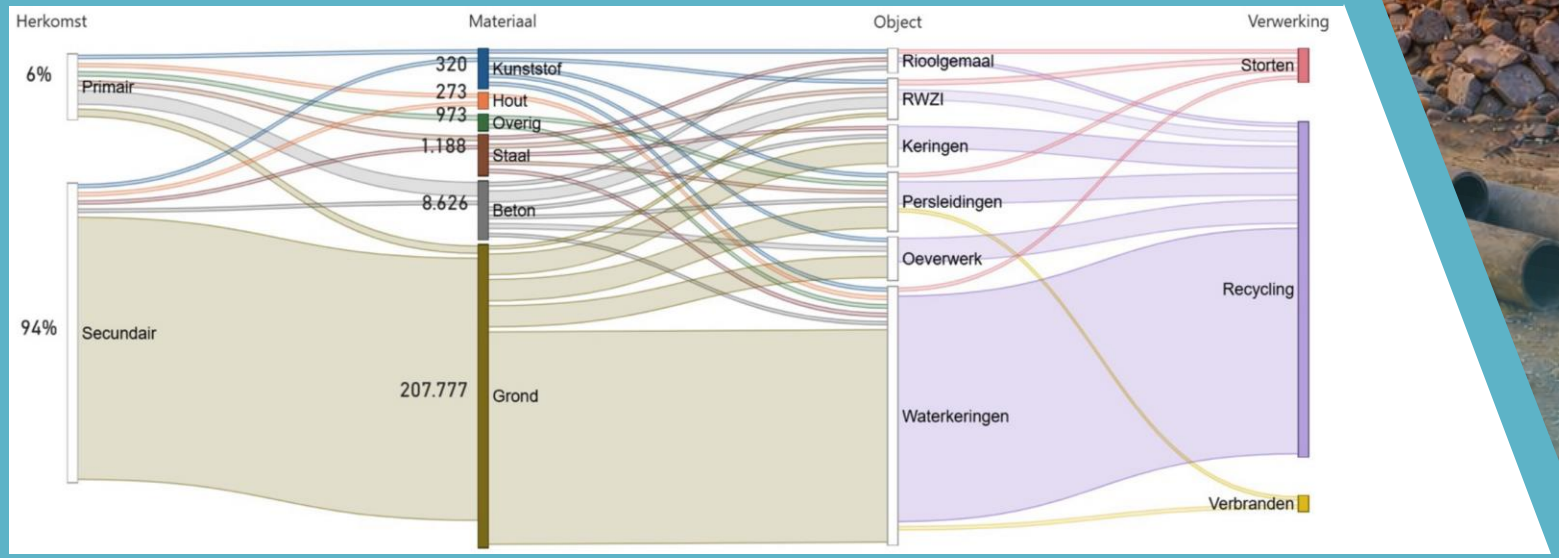
Beton
8.626 ton

Staal
1.118 ton

Kunststof
320 ton

Hout
273 ton

2024

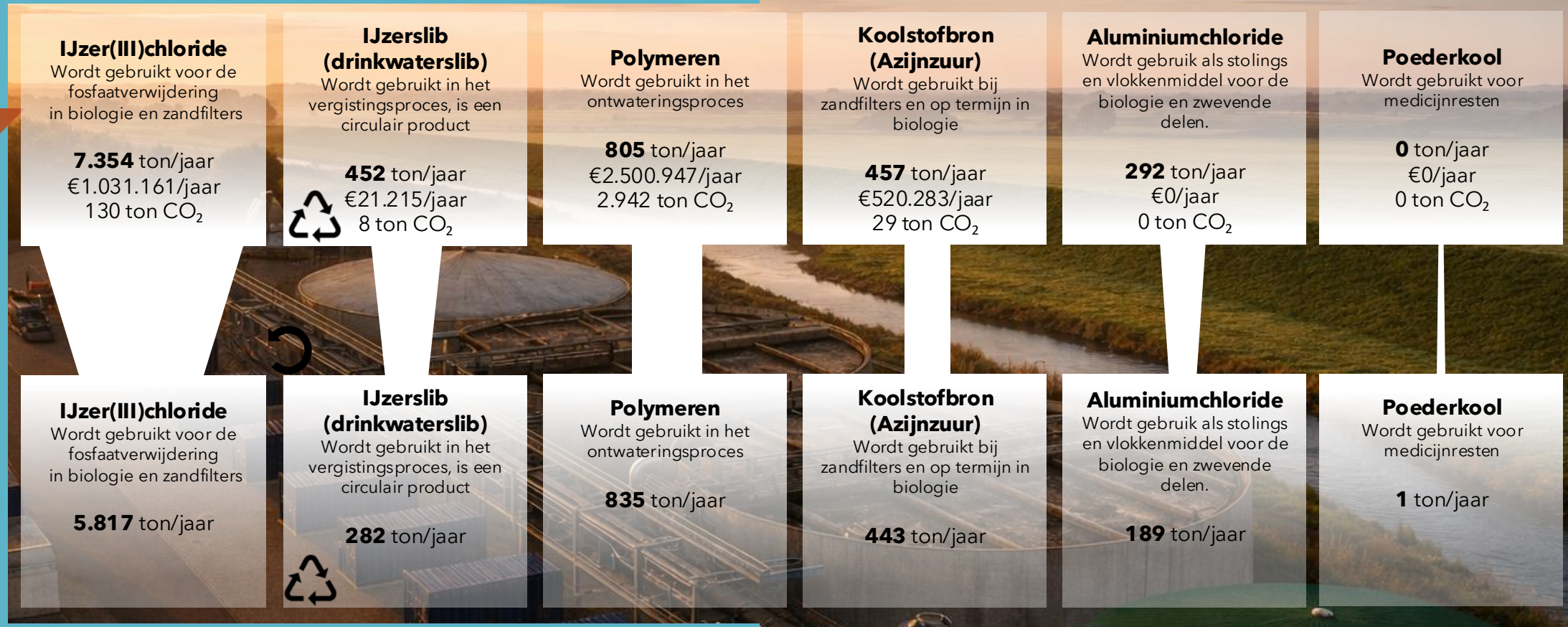
In 2024 is een grote verschuiving zichtbaar van primair naar secundair materiaal. Door de inzet van secundaire grond afkomstig uit grondbanken en uit hetzelfde project (werk-met-werk-maken), is de herkomst van het gebruikte materiaal voor 94% secundair. Daarnaast is zichtbaar dat door het type projecten, maar ook door de verbetering van datastromen, veel minder materiaal is gebruikt in 2024.

HULPSTOFFEN 2018

Voor het Strategisch Speerpunt Circulairder is voor het referentiejaar 2018 een het totale hulpstoffengebruik voor de zuiveringen in kaart gebracht. De samenvatting hiervan is inzichtelijk gemaakt op deze afbeelding.

Circulairder

Overzicht van ons gebruik in hulpstoffen in de waterketen

HULPSTOFFEN 2024

In 2018 was 8% van de ingezette hulpstoffen een secundair materiaal. In 2024 was dit gedaald naar 4% van de hulpstoffen. Zo is in 2023 gestopt met het gebruiken van Kwaliflex aangezien dit product niet meer leverbaar was. Zo werd er 300 ton/jaar Kwalifex gebruikt. Deze is in deze samenvatting niet zichtbaar gemaakt. De algehele inzet van hulpstoffen is gedaald met 22% waardoor ook het primaire hulpstoffengebruik is gedaald (-18%).

Circulairder

Overzicht van de afvalstromen vanuit de eigen organisatie.

AFVAL 2018-2024

De totale hoeveelheid afval laat een stijging zien tussen 2018 en 2024. Dit is te wijten aan het in kaart brengen van het groenafval van maaien, snoeien en rooien in 2024 en de slibeindverwerking van ontwaterd slib. De totale hoeveelheid ontwaterd slib is in de jaren ongeveer gelijk gebleven, maar in 2024 wordt al het ontwaterd slib afgevoerd. Door het sluiten van de slibdroger in Susteren gaat het ontwaterd slib naar eindverwerkers. Hierdoor is het totale gewicht in de voetafdruk groter. Het gewicht gedroogd slib wat in 2018 is afgevoerd, bevat namelijk minder water, dus ook minder gewicht. Door een verbetering in monitoring is het bedrijfsafval sterk gedaald, wat een positief effect heeft op de circulariteit van de reststoffen. Bedrijfsafval wordt namelijk verbrand, wat geen circulaire toepassing is.

Bijlage 2: Wet- en regelgeving en sector afspraken

Wet- en regelgeving
- EU-richtlijn Stedelijk Afvalwater (herziening)
- EU Nature Restoration Law
- Klimaatwet
- Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR) en Natuurherstelverordening (NHV)
- Energiewet en Energiebesparingsplicht / informatieplicht
- EED-audit plicht
- Stikstof richtlijn
- Kaderrichtlijn Water (KRW)
- Deltaplan Biodiversiteitsherstel en Basiskwaliteit Natuur

Strategische ontwikkelingen:
- Wetvoorstel MKI verplichting vanaf 2027 in aanbestede werken
- Nationaal Natuurherstelplan
- Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE)
- Circulair Materialenplan (CMP)

Ondertekende Akkoorden
- Schoon Emissieloos Bouwen (SEB)
- Klimaatakkoord
- Deltaplan Biodiversiteitsherstel
- Commitmentverklaring biobased oeverbeschoeiing

Afspraken met de Unie van Waterschappen & ambities UvW

- Klimaatmonitor
- Strategische visie klimaat
- Landelijk Versnellingsprogramma Lachgas
- Groen gas
- Strategie Duurzaam Opdrachtgeverschap Waterschappen (SDOW)
- Sectordeal Netcongestie (2024)
- Slib: terugwinning grondstoffen en opwek energie, restwarmte
- Methaanreductie is 80% reductie t.o.v. 2020
- Hanteren van een interne CO2-prijs: 140 euro per ton CO_2 vanuit de Unie van Waterschappen

Bijlage 3: Interne CO_2 prijs

Met een interne CO_2-prijs maken we zichtbaar wat uitstoot écht kost – niet alleen vandaag, maar ook voor toekomstige generaties

Elke ton CO_2 heeft impact op klimaat, gezondheid en natuur. Die kosten zie je normaal niet terug in een begroting. Door een prijs per ton CO_2 te hanteren, nemen we die maatschappelijke schade wél mee in onze besluiten. Zo wordt vervuilen niet langer "gratis" en krijgen duurzame keuzes een eerlijkere kans.

Waarom doen we dit?

Omdat we in transitie zijn. Sommige duurzame keuzes vragen nu een investering (ook wel bekend als "transitielasten"), maar leveren later maatschappelijke winst op voor de samenleving als geheel. Met CO_2-beprijzing maken we die afweging inzichtelijker en toekomstgerichter. Zo transformeren we van sturen op alleen kosten naar sturen op waarden.

Wat betekent dat concreet?

Bij investeringen kijken we niet alleen naar euro's, maar ook naar klimaatimpact. Is een duurzame oplossing iets duurder, maar voorkomt die veel uitstoot? Dan telt dat mee in de afweging.

A. **Tot €140 per ton** → dit is de nieuwe standaard: bewezen verduurzaming passen we gewoon toe, in lijn met de ontwikkelingen en ambitie van de Unie van Waterschappen.
B. **€140 - €875 per ton** → dit zijn aanjagers: hier maken we bewust ruimte voor versnelling.
C. **Boven €875 per ton** → dit zijn pioniers: vernieuwende keuzes waar het bestuur expliciet over besluit.

De opties B en C worden bij majeure opgaven inzichtelijk gemaakt en ter besluitvorming aangeboden aan het bestuur om bewust te kunnen kiezen.

